

Formandsberetning for 2017. (Generalforsamling 21.04.2018)

Ved vores sidste generalforsamling den 18. marts 2017 kunne jeg fortælle, at det faktisk havde været vanskelig at få afsluttet sagen omkring etablering af vores drænprojekt, fordi vi ikke kunne blive enige omkring spørgsmål om økonomien.

Den økonomiske side af sagen blev dog afsluttet lige op til julen 2016.

Jeg fortalte også, at det havde været en både trøls og tung opgave at komme igennem, og at det havde været et stort arbejde, og jeg stillede også spørgsmålet

- Er vi så færdige?

Svaret blev, nej desværre ikke, fordi Orbicon ikke havde formået at færdiggøre de tegninger, der skal vise hvor vores ledninger og brønde faktisk ligger placeret.

Siden sidste år har vi modtaget i hvert fald fem sæt tegninger, alle sammen forkerte – ufuldstændige og ubrugelige.

Vi har virkelig været oppe og markere, at det der er leveret, er helt utroligt ringe og ikke acceptabelt.

Senest er Orbicons salgschef så personligt gået ind i sagen, og vi har afholdt møder med ham og en repræsentant for Lemvig Vand og Spildevand, der i øvrigt har bakket os fuldt og helt op i vores kritik af Orbicon.

Vi troede at vi ved et møde i Lemvig den 10. jan. 2018 skulle have afsluttet det hele. Men nej - også til dette møde var der forkerte tegninger. Det blev så aftalt, at der i løbet af 1 – 2 uger ville være foretaget berigtigelser, så tegningerne var rigtige.

Den 20. marts fik jeg så en ny mail, der oplyste at der var fundet flere fejl, og at man fra Orbicon forventede, at nye tegninger burde være klar et par uger efter påske.

Det har jeg så ikke set endnu!!!

Til gengæld har jeg i denne uge fået oplyst, at salgschef Per Ørskov nu er sygemeldt på ubestemt tid.

Vi kender nu langt størstedelen af højdekoter på vores ledninger og brønde. I forbindelse med fremtidige spulinger af ledninger og brønde, kan vi måske få de sidste koter indmålt. Det er dog ikke forhold der har betydning for den almindelige fremtidige drift.

Vi mangler endnu også at få udskilt arealer til pumpestationer i Geodatastyrelsen (det tidligere Kort- og Matrikelstyrelsen), så arealerne fremover samlet tilhører Vrist Pumpelag. Tilsvarende mangler vi en samlet oversigt over de drænledninger, der er placeret og tinglyst på private arealer.

Det er et arbejde som landinspektørerne arbejder med.

Så helt færdige er vi desværre ikke.

Spuling af drænledninger og brønde.

Næsten alle drænledninger og brønde er i efteråret 2017 blevet spulet. Arbejdet blev overdraget til Vejlbys Kloakservice, der også har lavet dræne. Firmaet antog det samme firma til opgaven, som også havde foretaget spulingen ultimo 2015. Det var en klar fordel, for ham der betjente maskineriet, kunne huske rigtig meget om hvor der tidligere var konstateret ret meget okker i ledningerne.

I alt er der spulet 9.936 meter ledning og et hav af brønde er rensset for sand og okker.

Udgifter til spuling m.m. har andraget i alt 135.825 kr. inkl. moms.

Harboøre Pumpelag.

Inden vi kom i gang med at skulle spule vores ledninger, havde vi dog den 27. juni 2017 møde med Lemvig Kommune og repræsentanter for Harboøre Pumpelag. Vi afleder jo vores drænvand til en afløbskanal der vedligeholdes af Harboøre Pumpelag.

Baggrunden for mødet var, at Harboøre Pumpelag havde fremsat klager over, at vi afledte for store mængder okker.

Konkret var der således klaget over

- aflejringer i grøften som har nødvendiggjort ekstra vedligeholdelse
- skader på dyrelivet (padder angives at være forsvundet)

Vi fik drøftet dette og vendte forskellige forslag til hvorledes vi kunne begrænse udledningen af okker bl.a. i forbindelse med en forestående spuling af dræne.

Vi drøftede også lidt om hvorledes vi måske fremover kunne begrænse udledningen af okker.

Konkret resulterede det i, at der ved spulingen af ledninger blev opstillet en container med halmballer og sand, lige som der blev monteret en ekstra pumpe, som pumpede vandet fra pumpestationen op i containeren før udledningen til afløbskanalen. På den måde blev der tilbageholdt en del okker.

Jeg havde dog også indgået aftale med formanden for Harboøre Pumpelag om, at grødeskæringen og oprensning skulle foretages oppe fra vores udledning og nedstrøms. Det skete dog desværre ikke.

Men slamsugeren der foretog spulingen tilbageholdt store mængder okker, der blev kørt til afvanding på arealer som Vejlbys Kloakservice kunne anvise.

Men på trods af disse tiltag, er der naturligvis udledt noget okker fra vores anlæg.

Ifølge den tilladelse vi har til at aflede drænvand, skal vi betale 7 % af de samlede årlige udgifter som Harboøre Pumpelag har til at vedligeholde diverse kanaler og grøfter, samt udgifter til vedligeholdelse af pumper og strømgudgifter.

Vi har for 2017 betalt i alt 30.988 kr. inkl. moms til Harboøre Pumpelag. Af Harboøre Pumpelags regnskab fremgår, at der var bestilt arbejder, der skulle have været udført i 2017, men ikke kunne udføres pga. meget nedbør. Det betyder nok, at vi får større udgifter næste år, når regning for de bestilte arbejder fremkommer.

Harboøre Pumpelag har dog fundet, at vi desuden skulle betale yderligere 13.325 kr. inkl. moms, idet man oplyste, at der var brugt ekstra 7 maskintimer til oprensning og 7 timer til oprensning af okker.

Jeg bad om dokumentation for dette, men modtog ikke noget. I stedet har jeg gået langs afløbskanalen og flere andre strækninger og dokumenteret oprensningen med en lang række fotos. Jeg har ikke fundet belæg for, at vi skulle betale for en ekstra oprensning, og har derfor afvist at ville betale.

Efterfølgende har vi modtaget yderligere bemærkninger fra formanden for Harboøre Pumpelag, bl.a. om at de opretholder kravet til betaling, samt en oplysning om, at der kan komme yderligere udgifter af forskellig slags.

Så sent som i denne uge har jeg modtaget en rykker, som dog også er blevet afvist.

Lemvig Kommune har derfor også været involveret.

Vi har således den 12.03.2018 fået en mail fra Lemvig Kommune hvori der oplyses:

1. alle er enige om, at der er et okkerproblem
2. problemet skal løses hurtigst muligt
3. lagene skal orientere hinanden og samarbejde, hvis der skal laves noget, som involverer interesser for begge lag

Samtidigt har kommunen oplyst, at der ville blive foretaget en inspektion af de relevante afløbskanaler.

Det er sket den 13.03.2018 hvor to personer fra teknisk forvaltning har foretaget en besigtigelse af mange afløbskanaler, og den oprensning der er foretaget.

Vi har efterfølgende modtaget en kopi af den rapport der er udarbejdet i den forbindelse. I rapporten oplyses der om de forhold der er konstateret, men rapporten tager ikke stilling til spørgsmålet, om der er foretaget ekstra oprensning, som Vrist Pumpelag burde betale for – eller ej.

Til gengæld har kommunen bestilt udtaget vandprøver til analyse ved fire punkter i afløbssystemet.

Prøverne viser et forholdsvis højt indhold af salt på grund af opblanding med havvand, at vandet er rimeligt neutral med en pH værdi lige omkring 7, at indhold af opløst jern og total jern, varierer fra vores udløb til kanalen og frem til pumpestationen ved Sandholm (rensaneanlægget).

Jo længere man kommer væk fra vores udløb, jo mindre er indholdet af opløst jern, hvilket sikkert skyldes, at den opløste jern ilttes og udfældes.

Ved Sandholm hvor vandet pumpes ud over diget, viste den aktuelle prøve også et mindre indhold af jern, hvilket sikkert også skyldes, at jernet / okkeren er udfældet undervejs.

Okkerproblematikken – fortsat:

Problemet med udledning af okker, var også et spørgsmål der blev vendt allerede ved generalforsamlingen i 2016, hvor ”Bestyrelsen fik bemyndigelse til at foretage køb af areal til okkerudfældningsanlæg, samt bemyndigelse til at indgå aftaler om eventuelt projekt og udførelse heraf, hvis det bliver nødvendigt”.

Det skyldtes blandt andet, at vi primo 2016 kunne se, at der var en voldsom okkerudfældning i afvandingskanalen. Ingen havde vist tænkt på, at dette sikkert skyldtes, at der var foretaget spuling af alle dræn, og at udledning var sket direkte til kanalen!

Men vi kan jo se, at der afledes okker i et eller andet omfang, og vi har jo gennem Lemvig Kommune fået klager over dette, og vi har som nævnt også modtaget et krav om betaling for ekstra oprensning af okker fra Harboøre Pumpelag, lige som vi har afholdt udgifter til særlige foranstaltninger i forbindelse med spuling af drænledninger og brønde.

Bestyrelsen har derfor drøftet, hvorledes vi fremadrettet skal forholde os til problemet, som ikke bare sådan lige ”går væk af sig selv”.

Vi har derfor indledt drøftelser med de to grundejere der ejer jord, der grænser op til afløbskanalen øst for Strandvejen hvor vores pumpeledning slutter.

Umiddelbart har ingen af grundejerne særlig lyst til at skulle afgive jord til et okkerbassin.

Vi har derfor spurgt Lemvig Kommune om der i givet fald ville kunne eksproprieres til formålet, og det har kommunen bekræftet, at der kan.

Desuden har vi spurgt, om der eventuelt ville kunne tillades etableret en okkersø eller lignende, på noget af landbrugsjorden, der ligger mellem Strandvejen og banen. Det har vi ikke kunnet få tilladelse til, idet dette område er udlagt til fremtidigt sommerhusområde.

Vi har således positivt arbejdet videre med forsøg på køb af jord, så vi kunne arbejde videre med mere konkrete planer for at lave en okkersø eller lignende.

I forbindelse med drøftelserne med Peter Abildtrup omkring eventuelt køb af jord fra hans ejendom, er vi dog blevet noget klogere på, hvorledes forholdene med okker i området gennem mange år har været, og for den sags skyld fortsat er.

Peter Abildtrup har som ejer af firmaet ”Vejlby Entreprenør Forretning” gennem mange år foretaget grødeskæring, oprensning af sand og okker i mange af afløbskanalerne, og Elga og Peter Abildtrup har gennem de seneste år selv drevet den landbrugsejendom der grænser til flere afløbskanaler, herunder den kanal vi afleder til. Desuden har han hjulpet den tidligere ejer af ejendommen med at passe denne siden 1974.

Der er vel derfor næppe nogen, der kender forholdene meget bedre end ham.

Blandt andet på grund af hans oplysninger, har jeg så foretaget flere besigtigelser og taget en lang række fotografier, der viser hvorledes okkerforholdene er mange andre steder, end lige hvor vi udleder vores drænvand.

Jeg har desuden prøvet at grave tidligere undersøgelser m.m. frem, og jeg har set, at der fra ingeniørfirmaet Grontmij (tidligere Carl Bro) faktisk var oplyst, at afledningen af grundvand under kloakeringen måtte forudses at give store problemer, **både med hensyn til de vandmængder skulle fjernes, og tilsvarende med okkerudledningen.**

Der var af firmaet Grontmij foretaget en lang række undersøgelser og prøveboringer, analyseret grundvandsprøver m.m., og i den større rapport som Lemvig Vand og Spildevand altså selv havde bestilt og betalt for, anførte man i en sammenfatning bl.a.:

”Derimod er der et betydeligt potentiale for okkerudledning. Det anbefales derfor, at det oppumpede grundvand iltes med efterfølgende udfældning af okker, inden det udledes til recipient”.

Der blev imidlertid intet som helst foretaget for at begrænse okkerudledningen under hele anlægsarbejdet der strakte sig over 3 år.!

På grund af vores nuværende viden og den kendsgerning, at Lemvig Vand og Spildevand ikke fulgte de anbefalinger der var fremkommet, og at Lemvig Kommune tilsyneladende heller ikke har stillet krav om begrænsning af okkerudledningen under anlægsarbejdet, eller for den sags skyld førte tilsyn med dette, har vi her i denne uge fremsendt et brev til kommunen, hvor vi beder om et møde, for nærmere at drøfte hele problematikken omkring okkerudledningen, men ikke kun fra vores udledning.

Vi blev faktisk overhalet indenom, idet vi dagen forinden fik en mail fra kommunen, hvor vi blev indbudt til et dialogmøde den 9. maj 2018.

Vi har blandt andet skrevet sådan til kommunen:

”Det er Vrist Pumpelags opfattelse, at der inden der tages stilling til, om, og i hvilket omfang, Vrist Pumpelag i givet fald skal iværksætte tiltag, for at begrænse okkerudledningen fra udløbet som en punktkilde, samtidigt bør tages stilling til hvorledes andre punktkilder skal håndteres.

Vrist Pumpelag deltager gerne i et samarbejde om at få løst reelle okkerproblemer på en hensigtsmæssig og økonomisk forsvarlig måde, men man ønsker ikke, at der stilles særlige vilkår gældende alene for Vrist Pumpelag, såfremt man samtidigt kan konstatere, at der ikke stilles tilsvarende vilkår for andre udledninger af ”okkerholdigt” vand til afløbskanaler, der i sidste ende har afløb til Limfjorden.”

Det er vores umiddelbare opfattelse, at Harboøre Pumpelag i den grad er blevet fokuseret på okkerudledningen på grund af den store udledning, der er sket under anlægsarbejdet og ved

afslutningen af dette, hvor der blev foretaget en spuling af alle ledninger med direkte afledning til afløbskanalen.

Man kan med rimelighed spørge, om der nu er et større okkerproblem med afledningen fra Vrist Pumpelag, end der var fra den gamle drænkloak, eller der er fra andre afledningskanaler?

Selv om der i Vrist Pumpelags udledningstillade står anført, at der ikke må udledes forurenende stoffer og sedimenter, kan man spørge, om Harboøre Pumpelag har større udgifter til oprensning af okker på grund af udledning fra Vrist Pumpelag, end man har i andre afløbskanaler?

Som jeg har været inde på, har vi ind til for nylig arbejdet positivt for at skulle anlægge et eller andet for at begrænse okkerudledningen.

Men nu vil vi det mindste godt nærmere drøfte sagen med kommunen, og forholde dem de oplysninger vi nu har, og de fotos der er optaget forskellige steder.

Det er muligt, vi bliver nødt til at gøre noget, men vi vil ikke uden videre bruge store summer på noget, der måske kun i meget ringe grad, ændrer på de nuværende problemer med okker, i afløbskanaler som vi afvander til, sammenholdt med okkerproblemerne i stort set alle afløbskanaler som vedligeholdes af Harboøre Pumpelag. Det samme gælder selvfølgelig, hvis der faktisk ikke udledes væsentligt mere okker, end tilfældet var, før Vrist Pumpelag blev etableret.

Vores udgangspunkt er lige nu, at der IKKE skal etableres et anlæg til okkerfældning på nuværende tidspunkt, og slet ikke for vores udledning alene. Den holdning skal ses i relation til, at bl.a. Lemvig Vand og Spildevand – (mere eller mindre med kommunens samtykke) - har foretaget enorme udledninger af okkerholdigt vand i en periode på 3 år uden at foretage noget til at begrænse okkerudledningen, lige som man tilsvarende har foretaget en spuling af hele drænsystemet, uden at søge okkerudledningen begrænset på nogen som helst måde.

Dette kan også sammenholdes med, at Vrist Pumpelag hidtil kun har foretaget udledning af en noget mindre vandmængde, og kun over en periode på ca. 1 år!

Som I alle kan se af dagsordenen, havde vi lagt op til beslutninger omkring bemyndigelse til bestyrelsen, så man kunne arbejde konstruktivt videre.

Vi vil gerne fortsat arbejde konstruktivt videre, og vi vil fortsat gerne have en bemyndigelse hertil, og det vender jeg tilbage til lidt længere fremme i dagsordenen.

Driftsaftale med Lemvig Vand og Spildevand.

Vores aftale med Lemvig Vand og Spildevand har virket efter aftalen. Der har kun været begrænsede udgifter. Det bliver nok lidt mere i de kommende år.

Folkene på renseanlægget er altid flinke til at sende oplysninger om driften af pumper. På det seneste har alt dog ikke virket helt som ønsket, men det skyldes, at der er foretaget udskiftning af elmålere, helt som det er sket i alle sommerhusene.

Det er måske forhold, vi skal have en installatør til at se nærmere på.

Den fremtidige drift af pumperne.

Vi har haft indstillet pumpedriften i en del af sommerperioden i 2017. Det har heller ikke givet problemer. På det seneste er vi dog blevet anbefalet, at pumperne bør startes op med mellemrum, måske en gang om ugen, blot for at "motionere" dem.

Men vi skal nok have kigget endnu en gang på indstillingerne for den almindelige drift, for at sikre den bedst mulige afvanding når behovet for det er størst.

Vi har også 2017 flere gange set vand på terræn, specielt i områder langs diget mod vest, helt ude i det man populært kalder digegraven, men også på andre meget lavtliggende arealer.

Det er sikkert forhold vi også fremover vil opleve, ikke mindst i forbindelse med kraftig vestenvind og storm.

Vi kan fortsat se, at der er stor forskel på hvor hurtigt grundvandet stiger i vores område, sammenholdt med hvor hurtigt det stiger i området ved Vejlbj. Det er forhold der med stor sandsynlighed kan tilskrives forskelle i undergrunden de to steder.

Den tidligere nævnte rapport fra Grontmij, dokumenterer faktisk også dette.

Vores samlede økonomi.

Vores samlede økonomi ser ud til at have det rimeligt godt.

Vi har nu afholdt udgifter til afdrag af lån til Kommunekredit, udgifter el, spuling af dræn, bidrag til Harboøre Pumpelag, servicering og reparation af pumper, og vi kan se, at vores budget hænger pænt sammen.

Vi kan måske nok forvente, at vi skal reservere et større beløb til årlig vedligeholdelse af pumper, lige som vi måske også skal afholde lidt flere udgifter til el.

En tilbagevendende større post, bliver også udgifter til spuling af et eller andet antal meter dræn. Hvor meget vil vise sig, når vi får lidt bedre kendskab til, hvor meget okker der afledes fra forskellige dele af det samlede drænsystem.

Det ser ud til, at der er noget forskel fra et delområde til et andet. Det er i hvert fald hvad vi har fået oplyst i forbindelse med spulingen.

Spørgsmål om yderligere anlægsarbejder og omkostninger hertil, vil jeg vente med at kommentere, til vi senere skal drøfte vores forslag til langtidsbudget.

Projekt Coast2Coast CC – Indsejlingen til Thyborøn, "Klimatorium" i Lemvig og meget mere.

C2C CC står for Coast to Coast Climate Challenge.

Der er tale om et 6-årigt klimatilpasningsprojekt, der forløber i perioden 1. januar 2017 til 31. december 2022.

Projektet støttes med ca. 52 mio. kr. og har et samlet budget på ca. 90 mio.kr. Dertil kommer alle anlægsomkostningerne i forbindelse med realisering af de mange løsninger, som udvikles under projektførelsen.

Projektet ledes af Region Midtjylland, der i tæt samarbejde med de øvrige 30 partnere vil arbejde for at skabe en klimarobust region ved:

- at formulere en fælles langsigtet strategi blandt de lokale aktører, og ved
- at implementere de kommunale klimatilpasningsplaner målrettet, idet de nødvendige analyser og aktiviteter koordineres, og ved
- at identificere og forbedre ressourcer og kapaciteter blandt borgere, kommuner, forsyningsselskaber og virksomheder i vandbranchen.

Et de projekter som omfattes af Coast2Coast vedrører spørgsmål om indsnævring af Thyborøn Kanal og forholdene i den vestlige Limfjord.

Syv kommuner og forsyningsselskaber i området omkring den vestlige Limfjord er netop nu i gang med et projekt, som handler om at sikre mod stormflod i området. Konkret vil man udbygge hølften ved den vestlige indsejling til Limfjorden, så vandstanden ved stormflod bliver sænket inde i fjorden.

Repræsentanter for bestyrelsen i Vrist Pumpelag har den 13. nov. 2017 deltaget i en workshop omkring dette emne.

Er der nogen der er ekstra interesserede i dette store projekt, vil jeg henvise til vores seneste nyhedsmail, hvor der bl.a. er et link til projektets hjemmeside.

Vesterhav Nord

- vil jeg ikke bruge tid på her, men blot konstatere, at der efter min helt personlige opfattelse, jo desværre nu kommer store vindmøller til vores område - 21 stk. - 8,3 megawatt møller – altså "forholdsvis få", men meget store møller.

Nogle få synes det er rigtig godt, men mange flere var helst foruden.

Jeg forventer, at vi sender et nyhedsbrev ud efter generalforsamlingen, og efter generalforsamlingen i grundejerforeningen "Sletten", idet der til denne generalforsamling kommer en repræsentant for "Vattenfall" og giver en orientering om det der forestår omkring "Vesterhav Nord". På denne måde kan vi orienter lidt om dette projekt.

Men man kan vist roligt konstatere, at møllerne kommer, og de placeres som "Vattenfall" hele tiden har planlagt. Det har mødet mellem "Vattenfall" og to ministre åbenbart ikke kunnet ændre på.

Tak til bestyrelseskolleger og revisor.

Som afslutningen på formandsberetningen, vil jeg gerne takke mine bestyrelseskolleger for godt samarbejde i årets løb.

Tilsvarende vil jeg også sige tak til vores revisor Mikael Mikkelsen, for revision af regnskabet. Det er dejligt at konstatere, at der foretages en tilbunds gående revision, og at der kommer konstruktive kommentarer.

Jeg vil dog godt rette en helt særlig tak til Svend Aage Larsen for din indsats.

Du har deltaget i alle opstartsmøder med kommunen i forbindelse med spildevandsplanlægningen og opstarten på "Masterplan for Harboøreland", opstartsmøder med Lemvig Vand og Spildevand og Orbicon i forbindelse med projekteringen, og du har deltaget i næsten alle byggemøder i de år hvor drænanlægget blev udført, og du har ikke mindst kritisk gennemgået regningsopgørelser og tegninger. Du har også været ham der fik udarbejdet lister over medlemmerne og udsendt nyhedsmails for mig.

Et mere flittigt og samvittighedsfuldt bestyrelsesmedlem skal man lede længe efter. Så en stor tak til dig.

Som påskønnelse har den øvrige bestyrelse valgt at finde en helt særlig vingave til dig – og Else – en flaske "bobler" og så Prins Henriks sidste overraskelse til Dronning Margrethe.

Så nyd den ved en passende lejlighed.

Bendt Bjergaard

Formand for Vrist Pumpelag